

ԱՐԾՎԻ ՀԵՆՐԻԿԻ ԲԱԽՉԻՆՅԱՆ

Էլ.փոստ՝ artsvi@yahoo.com

ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Ծննդյան տարեթիվ 21.01.1971

Հեռ/ բջջ : 39-80-06, 093-55-92-34

1. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Բանասիրական գիտությունների թեկնածու Արծվի Հենրիկի Բախչինյանը միջնակարգ դպրոցն ավարտելուց հետո 1988 թ. ընդունվել է Երևանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի հայոց լեզվի և գրականության բաժինը, որն ավարտել է 1993 թ.: 1994 թ. ՀՀ ԳԱԱ գրականության ինստիտուտում ձևակերպվել է որպես ասպիրանտ: 1996 թ. պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն «Վահան Տերյանի ստեղծագործական լաբորատորիան» թեմայով:

2. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՓՈՐՁ

Ա. Բախչինյանը 1993–1996 թթ. աշխատել է Հայաստանի ազգային գրապալատում որպես մատենագետ և գիտական քարտուղար: 1997 թ. աշխատանքի է ընդունվել ՀՀ ԳԱԱ գրականության ինստիտուտում և մինչև 1999-ը եղել է գրական կապերի բաժնի գիտաշխատող: 1998–2000 թթ. ծրագրերի համակարգող է աշխատել Բաց հասարակության ինստիտուտի հայաստանյան գրասենյակում: 2002–2003 թթ. որպես կրթամշակութային ծրագրերի փորձագետ աշխատել է Երևանի Ռազմավարական հետազոտությունների կենտրոնում: 2009 թվականից Պատմության ինստիտուտի Հայ գաղթօջախների և Սփյուռքի բաժնի գիտաշխատող, ապա՝ ավագ գիտաշխատող է:

3. ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ԻՄԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հայերեն (մայրենի), անգլերեն, ռուսերեն (գերազանց), շվեդերեն, իտալերեն (լավ), ֆրանսերեն (բավարար), իսպաներեն (տարբական):

4. ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿ

Հայ գաղթավայրերի և Մփյուռքի պատմություն, հայ ժողովրդի պատմամշակութային կապերն այլ ժողովուրդների և երկրների հետ, հայության ներդրումը համաշխարհային մշակույթում, երևելի հայորդիներ, հայերը եվրոպական ուղեգրություններում, պատմաբանասիրական և տեքստաբանական հրապարակումներ, հայուհիները պատմության մեջ և արվեստում:

5. ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ա. Բախչինյանը 1989-ից աշխատակցում է Հայաստանի, Մփյուռքի և արտերկրի մամուլին՝ հոդվածներով և հարցազրույցներով (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն):

Հեղինակ է նաև արձակ ստեղծագործությունների, որոնք լույս են տեսել գրական մամուլում և երեք հատորներով, նմուշներ թարգմանվել են ռուսերեն, սերբերեն, գերմաներեն, իտալերեն, պարսկերեն:

Ունի նաև թարգմանած հատորներ (շվեդերենից հայերեն, անգլերենից հայերեն և ռուսերեն, հայերենից անգլերեն):

2005–2025 թթ. եղել է Վենետիկի «Ոռ-Արաքս» մշակութային ընկերակցության կազմակերպած հայոց լեզվի և մշակույթի ամառային խտացյալ դասընթացների հրավիրյալ ուսուցիչ:

2011 թ. երեք ամիս եղել է Միչիգանի համալսարանի (Էնն Արբոր) հայագիտական դասընթացի դասախոս:

Գիտական զեկուցումներով, դասախոսություններով և ելույթներով հանդես է եկել սփյուռքահայ համայնքներում (Լիբանան, Եգիպտոս, Ռումինիա), միջազգային տասնյակ գիտաժողովներում Հայաստանում և արտերկրում (ԱՄՆ, Շվեդիա, Գերմանիա, Լիբանան, Չինաստան, Ճապոնիա, Թուրքիա), Հայոց բանակի զորամասերում և այլն: Որպես Հայաստանի պատվիրակ մասնակցել է հայ արվեստի փառատոների և միջազգային կինոփառատոների տարբեր երկրներում (Ֆրանսիա, Իտալիա, Մեծ Բրիտանիա, Չեխիա, Գերմանիա, Նորվեգիա, Հունաստան, Իրան):

Ա. Բախչինյանը կուսակցական չէ, ամուսնացած է, ունի չորս զավակ:

6. ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ա) *Մենագրություն*

1. Նապոլեոն Բոնապարտը և հայերը, Ե., ԳԱԹ հրատ., 2003, 151 էջ:

2. Հայերը համաշխարհային կինոյում, Ե., ԳԱԹ հրատ., 2004, 688 էջ:

3. Armenia-Sweden: Historical and Cultural Relations, Yerevan, Publishign House of Museum of Literature and Art, 2006, 153 p.

4. Հայությունը սկանդինավյան երկրներում. հայ-սկանդինավյան պատմամշակութային առնչությունները, ՀՀ ԳԱԱ պատմ. ինստ., Ե., 2010, 280 էջ:
5. Հայ կինո – 100, «Հայաստան», Ե., 2012, 240 էջ:
6. Հայերը համաշխարհային պարարվեստում, «Հայաստան», Ե., 2016, 376 էջ:
7. Հայերը Չինաստանում: Հայ-չինական պատմամշակութային կապերը, ՀՀ ԳԱԱ պատմ. ինստ., Ե., 2017, 258 էջ:
8. Հայ-ճապոնական պատմական և մշակութային առնչություններ, ՀՀ ԳԱԱ պատմ. ինստ., Ե., 2017, 285 էջ:
9. Ռուբեն Մամուլյան արվեստագետը և հայը, Ե., ԳԱԹ հրատ., 2021, 253 էջ:
10. Հայերն Աֆրիկայում: Պատմաբանասիրական ուսումնասիրություն, ՀՀ ԳԱԱ պատմ. ինստ., Ե., 2024, 293 էջ:

բ) *Համահեղինակած աշխատություններ*

1. Ա. Բախչինյան, Վ. Մատթեոսեան, Շամախեցի պարուհին. Արմեն Օհանյանի կյանքը և ստեղծագործությունը, Ե., ԳԱԹ հրատ., 2007, 222 էջ:
2. А. Бакчинян, Л. Жокимовић Барбат, Јермени и срби кроз историју. Огледи о јерменско-српским историјско-културним везама од средњег века до данас, Београд, Пешић и синови, 2020, 173 с.
3. Ա. Բախչինյան, Հ. Ասատրյան, Հայերը Չեխիայում և Սլովակիայում (սկզբից մինչև մեր օրերը), ՀՀ ԳԱԱ պատմ. ինստ., Ե., 2021, 247 էջ:
4. V. Matiossian A. Bakhchinyan, A Woman of the World: Armen Ohanian, The "Dancer of Shamakha, The Press at California State University, Fresno, 2022, 504 p.

7. ՀՈԴՎԱԾ

1. Ազգային ինքնության դրսևորումն այլալեզու հայազգի գրողների երկերում, *Ինքնություն (ժողովածու)*, «Կամար», Ե., 1995, էջ 173-179:
2. Հայ-սկանդինավյան առնչություններ. վաղ միջնադարից մինչև XVIII դար, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», 1998, թ. 3, էջ 102-112:
3. Armenian-Scandinavian Relations from the Early Middle Centuries to the Eighteenth Century, “Journal of Society of Armenian Studies,” 2000, no 11, pp. 65-79.
4. Սառա Բեռնարը և հայ իրականությունը, «Հայկազեան հայագիտական հանդես», 2000, հտ. Ի., 329-352:

5. Նինա Բերբերովան և հայ իրականությունը (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ), «Բանբեր Երևանի համալսարանի», 2001, թ. 3, էջ 91-98:
6. Մարսելեզը եւ հայ իրականությունը, «Հայկազեան հայագիտական հանդես», 2001, հտ. ԻԱ, էջ 199-218:
7. Նապոլեոն Բոնապարտը հայ մատենագրության մեջ, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», 2001, թ. 2, էջ 110-120:
8. Հայանպաստ շարժումը սկանդինավյան երկրներում (1896–1930-ական թվականներ), «Պատմաբանասիրական հանդես», 2002, թ. 3, էջ 55-72:
9. Հայերը Գուպայի եւ Մեքսիքոյի մեջ, «Բազմավեպ», 2002, թ. 1-4, էջ 236-268 (համահեղինակ՝ Վարդան Մատթեոսեան):
10. Երուանդ Քոչարը երգիծանկարիչ, «Հայկազեան հայագիտական հանդես», 2002, հտ. ԻԲ, էջ 247-263:
11. An Unpublished Research about the Armenians in Indonesia, «Հայկազեան հայագիտական հանդես», 2003, հտ. ԻԳ, էջ 399-422.
12. Շուեդ ճանապարհորդ Ֆրեդրիք Հասելբուխթը հայերի մասին, «Հայկազեան հայագիտական հանդես», 2006, հտ. ԻԶ, էջ 251-262:
13. Հայ-հարաւսլավական առնչութիւնների պատմութիւնից, «Հայկազեան հայագիտական հանդես», 2008, հտ. ԻԸ, էջ 133-172:
14. Հայերը Հիւսիսային, Կենտրոնական եւ Հարավային Աֆրիկեում, «Հայկազեան հայագիտական հանդես», 2009, հտ. ԻԹ, էջ 367-400:
15. William Saroyan's Letters to Rouben Mamoulian, *Between Paris and Fresno. Armenian Studies in Honor of Dickran Kouymjian*, Mazda Publishers, 2008, pp. 695-706.
16. Պրահայի հայ ուսանողությունը (1920-1930-ական թվականներ), «Պատմաբանասիրական հանդես», 2008, թ. 1, էջ 133-148:
17. Посланец русского языка в Швеции. *Русские в Скандинавии: Дания, Норвегия, Швеция*, Avelista OU, 2008, стр. 195-198.
18. Армянская церковная жизнь Харбина, «Պատմաբանասիրական հանդես», 2009, թ. 1, էջ 147-156:
19. Անուշի ևս մեկ բախտակից ընկերուհին («Ժիզել» բալետը և Թումանյանի «Անուշը»), «Հանդես (գիտական հոդվածների ժողովածու)», Երևանի թատրոնի և կինոյի պետական ինստիտուտ, 2009, թ. 9, էջ 85-89:

20. Ալբանիայի հայերը եւ հայ-ալբանական առնչութիւններ, «Հայկազեան հայագիտական հանդէս», 2009, հտ. Լ, 603-612:
21. Հայերը Չինաստանում 1900–1950-ականներին (ակնարկներ), «Հայկազեան հայագիտական հանդէս», 2011, հտ. ԼԱ, էջ 169-194:
22. Armenian Theater and Cinema Armenia. *Imprints of a Civilization*, Milano Scira Edizione, 2011, pp. 351-355.
23. Հայ բալետային արվեստի նախապատմությունից, «Պատմաբանասիրական հանդէս», 2012, հ. 2, էջ 96-113:
24. Հայաստանի Հանրապետություն և Չեխոսլովակիա (1918-1920). Երկու նորանկախ հանրապետությունների առաջին կապերը, «Հայկազեան հայագիտական հանդէս», 2014, հտ. ԼԴ, էջ 205-214:
25. Հայերը Սիբիրում և ռուսական Հեռավոր Արևելքում, «Բանբեր հայագիտության», 2015, թ. 1, էջ 153-176:
26. Կալկաթայի «Ազգասէր» հանդէսի մի քանի թարգմանական քերթվածների շուրջ, «Գրականագիտական հանդէս», 2015, թ. ԺԶ, էջ 345-353:
27. Հայոց դէմ գործուած ցեղասպանութեան արձագանքները Ծայրագոյն Արեւելքի երկրներում, «Հայկազեան հայագիտական հանդէս», 2015, հտ. ԼԵ, էջ 791-801:
28. Армен Оганян – женщина мира: скитания шемаханской танцовщицы по миру и через культуры. «Травелоги: рецепты и интерпретации». Сборник статей. Сост. Э. Ф. Шафранская. Санкт-Петербург, «Свое издательство», 2016, стр. 73-95. (Соавтор: Варган Матиосян).
29. Երևանի եվրոպացի բնակիչները (19-20-րդ դարեր), «Երևան 4» գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2016, էջ 39-51:
30. Armenian-Chinese Cultural Relations in 19th-21st Centuries, «Բանբեր հայագիտության», 2016, no 2, pp. 212-227:
31. Armén Ohanián: Una mujer armenia de mundo, “Istor” (“Armenia una historia”), no 62, 2015, Mexico, pp. 107-118. (Coautor: V. Matiossián).
32. Կալկաթայի «Ազգասէր» հանդէսի մի քանի թարգմանական քերթվածների շուրջ, «Գրականագիտական հանդէս», թ. ԺԶ, 2015, էջ 345-353:
33. The Activity of Armenian Merchants in the Context of International Trade. “Regional Routs, Regional Roots?” *Cross-Border Patterns of Human Mobility in Eurasia*. Edited by So Yamane, Norihiro Naganawa. *Scientific Research on Innovative Areas*

“Comparative Research on Major regional Powers in Eurasia”. Slavic Research Center, Hokkaido University, Sapporo, 2014, pp. 23-29.

34. Les Peres mékhitaristes de Venise et l’art international, 2017, *Jubilé de l’ordre des Pères mékhitaristes. Tricentenaire de la maison mère, l’Abbaye de Saint-Lazare 1717-2017*, «Sources d’Arménie», 2017, pp. 177-189.
35. Armenian Studies in Czechoslovakia, «Բանբեր հայագիտության», 2017, թ. 2, էջ 108-120:
36. Քնարիկ (1880-1907). հայ թատրոնի վաղամեծիկ աստղերից մեկը, «Երևանի թատրոնի և կինոյի պետական ինստիտուտի հանդես (գիտամեթոդական հոդվածների ժողովածու)», թ. 19, Եր., 2017, էջ 137-147:
37. Վենետիկի Մխիթարեանները եւ միջազգային գեղարուեստը, «Բազմավեպ», 2017, թ. 3-4, էջ 49-60:
38. Zaré y Kurdos yazidies. La representación de los kurdos en dos películas armenias soviéticas. “Istor. Revista de historia Internacional. Kurdistán”. CIDE, México, Año XVIII, número 70, otoño de 2017, pp. 187-196.
39. Ալեքսանդր Շնեւր՝ Սարդարապատի մասնակից ու վկայ, *Հայաստանի հանրապետություն – 100. միջազգային գիտաժողովի զեկուցումների ժողովածու*, Ե., ՀՀ ԳԱԱ պատմ. ինստ, 2018, էջ 94-105: (Համահեղինակ՝ Վ. Մատթեոսեան):
40. Ռուբեն արքեպիսկոպոս Մանասեանի զեկուցագիրը Հեռուոր Արեւելքի հայ համայնքների մասին, «Հայկազեան հայագիտական հանդես», Պէրոյթ, 2018, հտ. ԼԸ, էջ 731-743:
41. The Beginnings of the “Persian Dancer” Armen Ohanian in Iran (1906-1910), «Հանդես ամսօրեայ», Վիեննա, ՃԼԲ. տարի, 2018, թիւ 1-12, էջ 439-474: (Co-author: Matiossian Vartan).
42. Եոհան Բլարամբերգի վկայութիւնները հայ ժողովրդի մասին (1836-1841), «Հայկազեան հայագիտական հանդես», հտ. ԼԹ, 2019, էջ 789-798:
43. Հայկական ներկայությունն Օվկիանայում, *Ակադեմիկոս Վլադիմիր Բարխուդարյանի 90-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերի ժողովածու*, Ե., ԳԱԱ պատմ. ինստ., 2019, էջ 111-130:
44. Ծնունդով պունեցի երևելի գործիչներն աշխարհում, *Մյունիքը կրթության և մշակույթի օջախ*, «Արմավ», Ե., 2019, էջ 26-34:

45. Հայագրի դ՛Օստոնը՝ Եվրոպայի խոշոր մոնոլագետներից մեկը, *Հայագիտությունը Մոնոլոլիայում: Գիտաժողովի զեկուցումների ժողովածու*, Երևան, «ՎԱՌՄ», 2020, էջ 13-27:
46. Դոմենիկո Մեստինիի վկայությունները հայերի մասին (ԺԸ. դարավերջ-ԺԹ. դարասկիզբ), «Հայկազեան հայագիտական հանդէս», 2020, հտ. Խ, էջ 833-838:
47. A Piece of Unknown History: The Armenians in Morocco, «Բանբեր հայագիտության», 2020, թ. 3, էջ 20-36:
48. Михаил Кузмин и армянская действительность, *Русские поэты XX века: материалы и исследования. Михаил Кузмин (1872-1936)*, Азбуковник Москва, 2024м стр. 590-601.
49. Արուեստարանութիւնը *Հայկազեան հայագիտական հանդէսում*, «Հայկազեան հայագիտական հանդէս. Յոբելեանական հատոր (1970–2020)», Պէյրուիթ, 2020, էջ 127-178:
50. 阿特斯维·巴克钦扬 - 亚美尼亚人在哈尔滨 (1900-1950. 《东北史研究, 2020, թ. 4, էջ 40-61.
51. Իսպանիայի քաղաքացիական պատերազմը և հայերը, «Հայկազեան հայագիտական հանդէս», հտ. 41, 2021, էջ 83-94:
52. Շվեդ ճանապարհորդ Նիլս Մաթսոն Շիոփինգը Հայաստանի և հայերի մասին, *Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին. Հայր Դևոնդ Ալիշանի ծննդյան 200-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողովածու*, Ե., 2021, էջ 129-138:
53. Իրաքահայութեան նպաստն իրաքեան և միջազգային մշակոյթին, «*Իրաքի հայերը*» *գիտաժողովի նիւթեր*, 2017, մայիսի 29-31, Պէյրուիթ, Հայկազեան համալսարանի հրատարակչութիւն, 2021, էջ 607-626:
54. Eleonora Duse and the Armenians, «Բանբեր հայագիտության», 2021, թ. 2, էջ 60-75: (Համահեղինակ՝ V. Matiossian):
55. Armenian Merchants of New Julfa in Northern Europe (Seventeenth Century), *Armenian Communities of Persia/Iran. History, Trade, Culture*. Ed. by Richard G. Hovansian, Mazda Publishers, 2021, pp. 161-188.
56. Հայ-ճապոնական կապերը կերպարվեստում: «Արևելասիական ուսումնասիրություններ», 2022, թ. 5, էջ 40-57:
57. Armenia and Finland: Early Contacts. Ե., «Բանբեր հայագիտության», 2022, թ. 1, էջ 66-81: (Համահեղինակ՝ K. Karttunen):

58. A Concise History of Armenian Theatre and Cinema. Warsaw, “Studia Teatralne Europy Środkowo-Wschodniej,” 2022, n. 2, pp. 11-20.
59. Armenia’s Love for Shakespeare. Warsaw, “Studia Teatralne Europy Środkowo-Wschodniej,” 2022, n. 2, pp. 70-79.
60. John Updike (1932-2009) and the Armenians, «Հայկազեան հայագիտական հանդէս», թ. 42/2, 569-574:
61. Ուրուագիծ հայ-իտալական բեմական աղերսների: «Revue des Études Arméniennes», 2022, հտ. 41, էջ 591-599:
62. Դանիել Դեֆոն հայերի մասին, *Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին*, Ե., ՀՀ ԳԱԱ ՊԻ, 2022, էջ 69-78:
63. Մի անտիպ յուշագրութիւն Կիլիկիոյ հայոց կաթողիկոս Սահակ Բ. Խապայեանի վերաբերեալ: *Կիլիկիոն հայոց կաթողիկոսությունը պատմության քառուղիներում. Միսից մինչև Անթիլիաս» գիտաժողովի հոդվածների ժողովածու*: Ե., 2023, էջ 62-73:
64. Ազգային հիշողությունը՝ ուժացած հայերի սերունդների մեջ, «Lehahayer Czasopismo poświęcone dziejom Ormian polskich», 2023, no 10, pp. 205-218.
65. Էդմոնդո դե Ամիչիսը Կոստանդնուպոլսի հայերի մասին, «Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին Հալեպի «Քարէն Եփփէ» ազգային ճեմարանի հիմնադրման 75-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողովածու», ՀՀ ԳԱԱ ՊԻ, Ե., 2023, էջ 108-121:
66. The Spanish Civil War and the Armenians, «Հայոց պատմության հարցեր», 2023, թ. 1, էջ 115-133:
67. Escaping from Bolsheviks, Ending up in Japanese Military Camps. The Armenians in Harbin (1900-1950). «Հանդէս ամսօրեայ», 2023, թ. 1-12, էջ 441-478:
68. From Sudan to Siberia: Mkrtych Ulikian’s Odyssey. *Եզիպտոսի, Սուտանի եւ Եթովպիոյ հայերը: Գիտաժողովի նիւթեր (12-13 Ապրիլ եւ 29-30 Մայիս 2018)*, հ. 2: Պէյրութ, 2023, էջ 292-299:
69. Teatro e cinema, *Mondo Armeno. Storia, cultura, arte*. tab edizioni, 2023, pp. 313-323.
70. Joseph Wolff’s Letter on Establishing an Armenian School in London, «Բանբեր հայագիտության», 2024, թ. 3, էջ 186-193:
71. Armenios en la Guerra Civil española (1936-1939), *Armenia en el mundo hispano*, Salobreña, Editorial Alhulia, 2024, pp. 233-251.

72. Sergei Parajanov and Federico Fellini: Confreres who never met. *Tribute to Sergei Parajanow. On the centenary of the artist's birth*. Ed. Marek Sokolowski. Grupa Wydawnicza FNCE, Poznań, 2024, pp. 190-194.
73. On an Armenian-Scandinavian mythological parallel, «Պատմաբանասիրական հանդես», 2024, թ. 2, էջ 163-170:
74. Սուրճը եւ սրճարանային մշակոյթը հայերի մէջ (պատմաբանասիրական ակնարկ), «Հանդես ամսօրեայ», 2024, թ. 1-12, էջ 445-484:
75. Արմէն Օհանեան-Արշակ Չօպանեան առնչութիւնները, «Պատմաբանասիրական հանդես», 2024, թ. 3, էջ 157-168: (Համահեղինակ՝ Վ. Մատթէոսեան):
76. Հայերը Յակուբ Բերգրենի «Ուղևորություններ Եվրոպայում և արևելյան երկրներում» ուղեգրության մեջ, *Պատմական սկզբնաղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին*, պրակ Դ, Ե., 2024, էջ 155-170:
77. Գիւտ Մխիթարեանի «Դրուագներ հայոց Գողգոթայէն (1912–1937)» յուշագրութիւնը, «Հասկ հայագիտական հանդես», ԺԴ տարի, 2024–2025, էջ 131-180:
78. Մերձավոր Արևելքի հայերի հիշատակումները Ջոզեֆ Վոլֆի 1827-1828 թթ. ուղեգրության մեջ: «Հայոց պատմության հարցեր», 2025, թ. 1, էջ 70-88:
79. Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը Շվեդիայում, *Հայ ժողովրդի ազգային զարթոնքը և Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացը: Միջազգային գիտաժողովի նյութեր (22-23 ապրիլ 2025)*, Ե., 2025, էջ 78-96:
80. Авраам Константин д’Оссон (Мураджаян) – один из первых крупных европейских монголоведов. «Монголоведение», 2025. но 17(1), стр. 118-129. (Соавторы: С. Д. Оганян, К. Р. Петросян).
81. Армянский поэт XIII в. о монголах. «Монголоведение», 2025, но 17(2), стр. 224-234. (Соавторы: Г. Г. Бахчинян, Г. С. Степанян, А. А. Фишенкджян (Фчнкджян)).
82. *Ángádzábur*. A Remnant from Ani Kingdom? «Հանդես ամսօրեայ», 2025, թ. 1-12, էջ 483-494. (Co-author: Kh. Grigoryan).
83. Armenian Reminiscences in the Book “Travels and Adventures of the Rev. Joseph Wolff”, «Բանբեր հայագիտության», 2025, թ. 1, էջ 42-58:
84. Ոչ միայն Ֆրանց Վերֆելը. հայոց եղեռնապատումն օտարազգի գրողների քիչ ծանոթ երեկերում, «Ցեղասպանագիտական հանդես», թ. 13, 2025, էջ 67-94:

85. Hamo Beknazaryan: A Pioneer of Cinema in Azerbaijan. *The Armenian religious, cultural, and civilizational heritage of Baku*, Yerevan, 2025, pp. 154-156.
86. The Role of Armenians in Azerbaijan's Ballet History. *The Armenian religious, cultural, and civilizational heritage of Baku*, Yerevan, 2025, pp. 158-167.